

ובדרבי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה

מדיני בין המצרים

'מועדי השם' הל' בין המצרים
תשובות למרן הגר"י רצאבי שליט"א

ספרים

מותר לקנות ספרים חדשים אפילו משכנס אב,
דאין בזה שמחה שהרי אין מברכים עליהם
שהחיינו. וגם דהוי צורך מצוה.

מנגינות בטלפון

יש להקפיד במנגינות הטלפון שלא יהיו ניגונים
המשך בעמוד האחרון

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

החלצו מאתכם אנשים לצבא וכו' וישלח אתם משה וכו' אתם זאת
פינחס (במדבר לא. ג, ו)

מובא ב'מדרש הגדול' למהר"ד עדני זצ"ל וז"ל: אנשים גבורים, יראי
חטא, בעלי קנאה, שינקמו מאיבי המקום, שנאמר לתת נקמת יי'
במדן.... וישלח אותם משה. תנא אותם זו סנדרה. עכ"ל.

וב'מנחת יהודה' למהר"י גיזפאן זצ"ל הוא בשם ה'מנחה בלולה' על
פס' (שם ו) 'אתם... ואת פינחס' בזה"ל: והנשיאים לא שלח עמהם, כדי
שלא לבייש את שמעון שלא היה לו נשיא (וכ"כ בעל הטורים. המעתיק).
ומשה לא הלך בעצמו. היינו דאמרי אינשי בירא דשתית מינה לא
תשדי ביה קלא. ומשה נתגדל במדין, לפיכך לא נלחם בס. עכ"ל.

בעיני האדם הפשוט יתכן שהיה סובר, דאדרבה תשלח את הנשיאים בכדי שיתבייש שבט שמעון שכך יצא מהם, ובפרט למאי
דאיתא במדרש שבני שבט שמעון הם אלו שפנו לנשיאם שיעשה דבר עבורם כמו שמפורש בגמרא (סנהדרין פב.) וז"ל: (במדבר כה. ה)
ו'יאמר משה אל שופטי ישראל וגו', הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא אמרו לו, הן דנין נפשות ואתה יושב
ושותק? מה עשה עמד וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כוזבי. אמר לה, הישמעי לי! אמרה לו, בת מלך אני! וכן צוה לי אבי
לא תשמעי אלא לגדול שבהם! אמר לה, אף הוא נשיא שבט הוא, ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו שהוא שני לבטן והוא שלישי
לבטן! תפשה בבלוריתיה והביאה אצל משה. אמר לו, בן עמרם זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך??
וכו' עכ"ל. אך דעת תורה אינה כן, ובאתה ללמדנו שגם כאשר צריך להוכיח אדם ואפילו חטא בחטא גדול, אין לצערו יתר על
המידה, אלא בעת שעשה תשובה דיו ותדאג כעת לכבודו.

על אחת כמה וכמה כשעוסקים בחינוך הבנים והתלמידים שיש לאדם ליוזר מאוד שלא יצערם יתר על המידה, ובפרט אם עשו
תשובה. והרב החסיד 'פלא יועץ' בע' 'בן' כתב וז"ל: אך עתה באתי לכלל הכל בקצור, ואין מדרש בלא חדוש, והוא, כי יש
מצות האב על הבן להתנהג עמו על פי שני ולפי מדותיו ולפי דעתו של בן ולפי צורך שעה, אם בקשות אם ברכות, חיובא רמיא
על האב לכלכל דבריו במשפט באופן שיעשה טוב אותו הבן ולא יחטא. ולזה צריך דעת גדולה וסבלנות יתרה להתנהג לפי
הצורך בדרך הממוצע, שלא ימנע מנער מוסר ולא ייסרו יותר מדי, ולא יקצר במקום שראוי להאריך ולא יאריך במקום
שראוי לקצר. עכ"ל לענייננו.

וכתבנו זאת, כי לצערנו הגדול שומעים על רבים וטובים שנפלו בגיל הבחורות רק מפני שחשו בנפשם כי פגעו בס' הן ביחס הן
במילים, ודי במילה אחת לשרוף נפש טהורה, ובפרט בגיל הבחורות שהמשברים גדולים, ואין נער ונערה שלא עוברים תקופה
של משבר, וזה דבר אחד מיני אלף אלפים מחסדי המקום ברוך הוא, שנותן לכל אחד ואחת תקופת משבר בהיותו צעיר
למען יתגבר עליו ויתרגל לישא עול חייו העתידיים וכמאמר הפס' (איכה ג. כב) 'טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו, ומי שלא נושא עליו
עול בצעירותו עליו הכתוב אומר (ירמיה לא. יז) 'כעגל לא לומד'. וישים תמיד האדם לנגד עיניו, כי בטבעו יש את מידת הנקמנות
וכאשר לא נשמעים לו או עושים דברים שלא לרצונו בוערת בו מדה רעה זו, ועלול לחנך בנו ותלמידיו מתוך מדה זו ולא מתוך
שכך ציוותה התורה, וזה עצמו חטא, וכח הפועל בנפעל, ונמצא שהילד מרגיש זאת וע"כ אינו מקבל התוכחה בלבד גם אם נשמע
לדבריו. לכן יתפלל האדם שיזכה ה' ב"ה לשבר מדותיו, ושלא תצא תקלה מתחת ידיו, ויסייעהו על מעשי רצונו, אכ"י.

יתגדך משפע בריכה העליונה, האיש היקר במעלה, אשר הינו צנוע ונחבא, וידי פשוטות בעתה לחוק
התורה, ה"ה מנשה יחזקה ה"י, יאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו געעמים, גבריאות איתנה ושמחה של
תורה מאירה על פנים, וכל זרעו ילכו בדרך אבותינו הקדושים, צדיקים ישרים וברים אכ"י

מהליכות אבותינו

כאשר נהגו לבלוע מילים לא בחינם הוא מרן הגר"י רצאבי שליט"א בדרשתו בחוה"מ סוכות ה'תשס"ב אמר בזה"ל:

שאל אותי ת"ח, במזמורים הפותחים "אשרי האיש"

שאומרים אותם בנגינה יפה באריכות בהרחבה, "למה רגשו גויים ולאומים יהגו ריק" וגו' "ואחזתך אפסי ארץ. תרועם בשבט ברזל ככלי יוצר תנפצם. ועתה מלכים השכילו" למה את "תרועם בשבט ברזל וגו'" פתאום קוראים בנשימה אחת, מה קרה בפסוק זה.

אמרתי לו בס"ד שיש פה דבר נפלא. ונקדים שהמנהג הזה ביהדות תימן לומר את המזמורים האלה הוא מכמה מאות שנים. זה נמצא בספרים הכי עתיקים, וזהו מנהג מיוחד בקהילות קודש תימן לומר את המזמורים האלה בלילי ימים טובים. וישנם טעמים לדבר בשת"י ובעיקר חיים, מדוע קבעו את תחילת התהלים וסופם "אשרי" ו"למה רגשו", ו"הללריה הללו אל בקדשו" מנגינה זו היא עתיקה מאד, וקדמונינו קבעו לפי המסורת שלנו איש מפי איש שהפסוק הזה בולעים אותו, ולמה בולעים!

פה טמון לנו ענין ההצלחה של עם ישראל לעתיד לבא, כדי שאנחנו לא נתרגש ולא נתפעל מהצלחתם של אומות העולם, מה שאנחנו רואים במשך כל הדורות. הגמ' אומרת במסכת ע"ז דף ד' על הפסוק "רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על כן אפקוד עליכם את עוונותיכם", וכי כך אדם מתנהג עם אוהב שלו! אלא אדם מאוהבו נפרע מעט מעט, ומשונאו נפרע בבת אחת. הקב"ה גובה מעם ישראל את העוונות שלהם לאט לאט, הוא לא רוצה ליתן להם מכה בפעם אחת. אבל אומות העולם, הקב"ה כשיעשה אתם את החשבון, החשבון יהיה מהיר, אז הם יתחסלו בבת אחת, וזהו "תרועם בשבט ברזל ככלי יוצר תנפצם", כשיגיע הזמן. כשיגיע זמן הפרעון שלהם, הקב"ה ירועעם בשבט ברזל, מה זה שבט ברזל! יש שבט עץ, אך ברזל כמובן, נותן מכה חזקה יותר, וזה מבחינת הכלי שמכה. ומבחינת הכלים שמקבלים את המכה, אם הם כלי יוצר - חרס, אז גם מבחינת המוכים הם מתרסקים בבת אחת, במהירות. וזהו תרועם בשבט ברזל ככלי יוצר תנפצם, באו לשמח אותנו בלילי ימים טובים, לעודד אותנו שנראה בעז"ה ושנדע שזה מה שיהיה. אל תתפעלו מהצלחותיהם, כשיגיע סופם, הוא יהיה בבת אחת, בצורה פתאומית והם יעלמו ויהיו כלא היו.

אם רוצים ראייה לזה, תראו ב"מזמור שיר ליום השבת", אותו דבר, כשמגיעים לקטע "להשמדם עדי עד" בכל בליל שבת, בולעים את המלים הללו. ואפשר להוסיף עוד משהו. ידוע בפורים, אנחנו מקללים את המן ומברכים את מרדכי, וכמובן לא מדברים על המן עצמו, הוא בקברו שחיק עצמות, אם כן, מה שאנחנו מקללים זה לא יעלה ולא יוריד, אלא מדברים על הכח של הרע, זוהי המשמעות של ארור המן, וגם לאידך גיסא ברוך מרדכי, וכן כולם. שימו לב, מי שבק, תשמעו איך הוא מנגן ארור המן, איך אומרים ארור המן! בולעים, אומרים את זה במהירות. כמו-כן "ארורה זרש", "ברוכה אסתר", באסתר מרחיבים, ובזרש מקצרים, זאת אומרת, אנחנו מתפללים ששלוותם של הצדיקים תהיה בהרחבה ובאריכות, ברוכים ישראל. ומאידך ארורים אויבים. אומרים את זה במהירות. הכל הולך על אותו יסוד להמחיש לנו את הדבר כיצד יהיה. עכ"ל.

מחידושי רבותינו

ואת מלכי מדין הרגו על חלליהם (במדבר לא. ח)

מה ת"ל על חלליהם, שלא נהגו בהם מנהג מלכים, כשם שעשה יהושע במלכי העי ובחמשת המלכים, וכמות שעשה דוד, אלא ניוולם והרגום עם ההדיוטות, לכך נאמר על חלליהם.

(מדרש הגדול' למדר"ד עדני זצ"ל)

פתרונות לפרשת 'פינחס'
אחודה חידה! משה נצטוו ונתת ידך יד אחת, אך נתן על יהושע את שתי ידיו.
הזוכה בהגרלה: מתניה נהרי.
מי בתמונה: טרם נפתרה!

אברהם חיפה!
י"ב אלף, ל"ד אלף, ל"ז אלף
ומלם באות ענין
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לרפואת סעדיה
עדי בן שלום
צובירי בשכחע"י

לרפואת וליווג הגון
הרה"ג יחיאל בן
יוסף גרפי
בשכחע"י

בדרכיהם אתהלך....

הוי זהיר בגחלתך... (ח"א)

בכל הנוגע למידות ולהנהגות שבין אדם לחבירו, היה רבנו המקובל הרב מרדכי שרעבי רך כקנה. אולם בחפצי שמים, בעניני סדרי הלימוד המונהגים בישיבה, אותם סדר ויסוד למען הכלל והפרט, לא היה מוכן לותר ולשנות.

לצורך הדגמה נזכיר, שבישיבת "נהר שלום" הנהיג רבנו, שלא להעלות לתורה בשבתות וימים טובים עולים נוספים, מלבד חיוב היום. אפילו בשבתות שבהן היו שמחות חתן, אבי הבן וכדו', גם אז לא שינו מהסדר הקבוע, ובזאת לא נשאו פנים לאיש ואפילו היה המכובד שבמכובדים.

תלמיד חכם גדול בתורה, הצטרף באחת השנים לשעור בתורת הסוד שהתקיים בשעות הצהריים, "בנהר-שלום". הלה בא בקביעות רבה מידי יום ביומו, ולמד עם כל החברים. באחת העתים למדו בשעור את ענין הבונות בסידור הרש"ש, ע"פ סדר מסוים, בתחילה נתן הרב הקדמה לשעור מתוך "עץ חיים" אח"כ עברו ל"שער הבונות" ומשם לסידור הרש"ש עם ביאור "עולת התמיד".

סדר זה לא ערב לחיכו של הת"ח, אשר ביקש להנהיג תכנית לימודים שונה במקצת, באומרו... המשך אי"ה בל"ג בשבוע הבא

לעילוי נשמת סעדיה בן מנצור ז"ל, רפאל בן סעדיה ז"ל,
עודד בן צדוק ז"ל, משה בן סעדיה ז"ל, רדה בת עודד ע"ה,
תנצב"ה

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

מצורפת טבלת דברים האסורים והמותרים בימי בין המצרים, על פי ספר שע"ה חלק א' ח"ס ק"ג. מתוך ספר "אור ההלכה" מהדורא חדשה.
דברים האסורים והמותרים בימי בין המצרים

מקורות	שבוע שחל בו תשעה באב	מ"ח אב עד שבוע שחל בו ת"ב	מ"ז בתמוז עד ר"ח אב	בזמן אם מותר לעשות?
ס' א'	אסור	אסור	אסור	אירוסין (סעודת שידוכין)
ס' ח'	מותר (חוץ מסעודה מפסקת)	מותר	מותר	אכילת בשר ושתית יין
ס' ז'	אסור	אסור	מותר	בניין של שמחה או בניין שהוא רק להרוחה
ס' א' הע' ב'	ראוי להימנע ולדחותם לאחר תשעה באב אף שהגיע זמנם.			בר מצוה
ס' ב'	על מילה ופדיון מברכים, על פרי חדש יש להקל בשבת, או אפילו ביום חול אם לא ימצא אותו הפרי לאחר ת"ב.			ברכת שהחיינו
ס' ד'	יש מחמירים	מותר	מותר	גזית צפרניים
ס' ט'	אסור	מותר	מותר	כיבוס
ס' ב'	אסור	אסור	אסור	לבישת בגדים חדשים
ס' ט'	אסור (כולל בגדים פנימיים ומגבות) ולצורך מצווה מותר	מותר	מותר	לבישת בגדים מכובסים
ס' א'	אסור	אסור	אסור	נישואין אפילו לא קיים פו"ר
ס' א' הע' ב'	ראוי להימנע ולדחותם לאחר תשעה באב אף שהגיע זמנם.			סיום מסכתא
ס' א'	שרים כרגיל	שרים כרגיל	שרים כרגיל	סעודת ברית מילה
ס' א'	אסור	אסור	אסור	סעודת חנוכה הבית
ס' א'	שרים כרגיל	שרים כרגיל	שרים כרגיל	פדיון הבן
ס' ב'	אסור	אסור	אסור	קניית בגדים או כלים חדשים
ס' י"א הע' כ"ח סוף ד"ה ברם	אין ראוי, ושוב להחמיר	מותר	מותר	רחיצת כל גופו בחמין
ס' י"א	מותר	מותר	מותר	רחיצת כל גופו בצונן
	מותר	מותר	מותר	שטיפת הבית
ס' א'	יש להימנע	יש להימנע	יש להימנע	שירה בפה
ס' א'	רבים נמנעים מלשמוע, חוץ מבשבתות שמותר.			שמיעת שירה בפה
ס' י'	מותר	מותר	מותר	תיקון בגד שנקרע או נפרם
ס' ג'	אסור	יש מחמירים	יש מחמירים	תספורת
ס' י'	אסור	יש מחמירים	מותר	תפירת בגד חדש [א]

[א] רובם ככולם לא נהגו להימנע מתפירה ואריגה וכיו"ב עד יום ת"ב עצמו ולא עד בכלל, הן אנשים והן נשים. ויש הנמנעות כבר מ"ז בתמוז. (ס' י' הע' כ"ז).

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
יפה בת יחיא נהרי ע"ה, שושנה בת יחיא ראיבי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב מעוצ'ה האצ'רי זצ"ל
מחכמי צנעא, חי מלפני
כמאתים שנה
תנצב"ה.

התודה...

ו הברכה...

לאיש היקר במעלה, אשר שוק
בירושלים הקדושה, ומצודתו
בארץ פרוסה, לכבד בתן ומעלה
מסורת אבותינו הנאמנה,
הרב מאיר ליאור לוי יצ"ו
יה"ר שיתמלאו כל משאלות לבו
לטובה, ויאריך ה' ימיו בטוב
ושנותיו בנעימים, בבריאות
איתנה ונהורא מעליא דשנים
ורעננים. ויראה כל זרעו צדיקים
וישרים, הולכים בדרכי אבותינו
הקדושים, אכ"ר

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
e0504150896@gmail.com

תפארת בנים

תלמידי כיתות ה'-ח' יצאו לטיול שנתי לתפילה בקבר ר' חייא
ובקבר רחל אשת ר' עקיבא, ושם גם עשו סעודת סיום
לנביאים תרי עשר. גם נהנו בנחל חרמון, וטיילו עם אופניהם
וכלי רכבם בחר גלעד בין המטעים והעדרים צאן. שבו בשלום
מותשים ועייפים אך מאוד מאוד מרוצים....
וכמובן לא שכחו להודות למנהל המסור המשקיע וחושב
עליהם מעבר לרגיל

המשך מהעמוד הראשון

של שמחה אמנם במנגינה אחת לבד לא
מוזיקלית יש מקום להקל (דאע"פ שאותו
אדם אינו נהנה מכך, אך אחר ששומע זאת פעם ראשונה נהנה).

קניית בגדים שאין מברכים עליהם שהחיינו
אף כלים ובגדים שאין מברכים עליהם שהחיינו אסורים בקניה, מטעם השמחה גופא,
אמנם יכול לתפור בגד חדש, ובגדים פנימיים שאין מברכים עליהם שהחיינו מותר
לקנות ולהשתמש בהם.

פניני הלכה

לזש"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

לזש"ק
שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה